

Rådet for
Den Europæiske Union

Bruxelles, den 3. juni 2022
(OR. en)

9789/22

AGRI 225
AGRIORG 56
AGRIFIN 50

NOTE

fra: Generalsekretariatet for Rådet
til: delegationerne

Vedr.: Situationen på landbrugsmarkederne, navnlig efter invasionen af Ukraine

I forlængelse af dokument 9221/22 følger vedlagt til delegationerne et forberedende dokument til drøftelsen på samlingen i Rådet (landbrug og fiskeri) den 13. juni, der indeholder en ajourføring af situationen på EU's landbrugsmarkeder og andre relaterede oplysninger.

Ajourføring af situationen på landbrugsmarkedene

1. Situationen i EU's landbrugssektor er fortsat yderst anspændt som følge af de stigende omkostninger til energi og andre input allerede før den russiske invasion af Ukraine og forværres nu af krigen og dens følger for landbrugsproduktionen, priserne og handelen. De seneste tal bekræfter imidlertid, at EU's fødevarerforsyning ikke er i fare takket være det indre marked og den fælles landbrugspolitik, som har gjort EU selvforsynende for de fleste landbrugsråvarers vedkommende. Mens priserne på visse produkter i mellemtiden har nået et rekordniveau, der rejser spørgsmål om fødevarers prisoverkommelighed for lavindkomsthusholdninger, har man ikke kunnet forhindre, at landbrugernes marginer er under pres som følge af de uforholdsmæssigt store stigninger i omkostninger til input, navnlig energi og gødning. Det Europæiske Råd anerkendte situationens alvor i konklusionerne¹ fra det seneste møde den 30.-31. maj og udstak retningslinjer til EU-institutionerne for yderligere tiltag.
2. Foruden de oplysninger, som Rådet fik forelagt den 18. maj i dokument 9221/22, og de oplysninger, som medlemsstaterne har forelagt, og som er samlet i dokument 9870/22 om situationen på EU's indre landbrugsmarkeder, bør følgende nylige oplysninger tages til efterretning:
 - Markedssituationen for korn i EU var indtil for nylig positiv. Priserne var meget høje for landbrugerne, og høstudsigterne var ret gode. Langvarig tørke i visse regioner kombineret med hedeølger i maj gav anledning til en vis bekymring. Den seneste kornprognose fra Kommissionen er som følge heraf blevet reduceret med over 2 mio. ton (fra 295,8 til 293,1 mio. ton). Denne reduktion vedrører hovedsagelig byg og majs (prognosen for majs lå hidtil på et rekordhøjt produktionsniveau) og berører ikke blød hvede.

¹ (EUCO 21/22).

- EU's eksportudsigter er fortsat meget positive. EU's eksport af blød hvede i næste sæson forventes at nå op på 38 mio. ton, hvilket er det højeste niveau nogensinde. Dette bekræfter, at den fælles landbrugspolitik har mulighed for at bidrage til den globale fødevarerikkerhed. Den samlede korneksport (hvede, byg, majs) kan nå op på ca. 54 mio. ton (lige under rekorden på 55 mio. ton fra 2019/20).
 - På den positive side forventes EU's produktion af oliefrø nu at vokse betydeligt takket være det forøgede areal (+ 6 %, navnlig for solsikke, som er omfattet af undtagelsen for miljømæssige fokusområder), mens produktionsprognosen vokser med samme procentsats. Denne positive udvikling vil gøre det muligt for EU-markedet at overkomme den lavere mængde oliefrø fra Ukraine.
 - Derimod er der ingen væsentlige ændringer inden for animalske produkter i løbet af de seneste to uger. Priserne er fortsat høje, men opvejer stadig ikke de høje energi- og foderomkostninger, herunder til svinekød.
 - Frugt- og grøntsagssektoren påvirkes ligeledes fortsat af stigende inputomkostninger og manglende tilgængelighed af visse input og materialer samt reducerede eksportmuligheder som følge af den vedvarende krig.
3. Med hensyn til situationen i Ukraine, hvor der stadig sås majs, solsikke og sojabønner, forventes det nu, at høsten kan falde med helt op til 40-50 % i forhold til sidste år og ikke med 20-30 % som anslået for to uger siden. Under disse omstændigheder ville dette stadig være et godt resultat.
4. For så vidt angår de internationale aspekter af produktion af og handel med korn anslår Det Internationale Kornråd (IGC), at den globale **hvedeproduktion** kan falde i 2022/23 og ende på 769,0 mio. ton (-1,6 % i forhold til sidste år). I forhold til sidste måned blev udsigterne nedjusteret for Indien og USA i særdeleshed, hvilket delvist blev opvejet af stigninger i Australien og Rusland. Verdensforbruget forventes navnlig i forbindelse med befolkningstilvæksten i Afrika og Asien at stige moderat til 780,2 mio. ton (+0,3 % i forhold til sidste år), hvilket iberegnet et fødevarerforbrug på 546,2 mio. ton (+0,5 %) potentielt vil være et nyt højdepunkt. Slutlagrene anslås til at nå det laveste niveau i fire år på 270,9 mio. ton (-4,0 %), hvoraf 50 % heraf tilskrives Kina. Den globale handel stiger marginalt til 194,0 mio. ton (+0,2 %), hvor EU (38 mio. ton) fortsat er den største eksportør efterfulgt af Rusland med 37 mio. ton.

5. Prognosen for **majsproduktionen** 2022/23 er meget uvis på nuværende tidspunkt på grund af usikkerheden i Ukraine og den endnu igangværende høst af afgrøder for 2021/22 i Sydamerika. IGC anslår, at den globale produktion vil falde med 1 183,8 mio. ton (-2,5 % i forhold til sidste år) i 2022/23 fra den rekordhøje produktion i foregående sæson. Såningen blev forsinket betydeligt i USA som følge af usædvanligt koldt og vådt vejr, hvilket gør det vanskeligt at forudsige udbyttet. Efter en nedjustering af produktiviteten forventes produktionen at ligge på 367,3 mio. ton (-4,3 %). Som følge af manglende tilgængelighed og høje priser forventes majsproduktionen at falde med 0,6 % i forhold til sidste sæsons fremgang til 1 200 mio. ton, herunder 710,2 mio. ton (-0,6 %) til foderbrug. Slutlagrene forventes at falde med 5,6 % til 269 mio. ton, hvoraf 65 % heraf tilskrives Kina. På grund af færre globale forsyninger og usikre tilgængelige mængder fra Ukraine forventes verdenshandelen at falde med 4,6 % til 166,3 mio. ton i 2022/23.
6. Hvad angår udsigterne for kornproduktionen i de største producentlande, forventede **Indien** i første omgang at nå en rekordstor høst af afgrøder i 2022, men et tidligt udbrud af ekstrem varme begrænsede det potentielle udbytte, og produktionsprognosen faldt med 6 mio. til 105 mio. ton (-4,2 % i forhold til sidste år). For at sikre de nationale forsyninger og kontrollere fødevareinflationen besluttede regeringen at forbyde eksport af hvede.
7. I **USA** er afgrødebetingelserne for vinterhvede stadig generelt dårlige, navnlig for hård rød vinterhvede. Såningen af vårhvede er desuden forsinket som følge af et alt for vådt og køligt vejr. Plantningen af majs går indtil videre også langsommere end normalt, selv om arbejdet hermed på det seneste har taget fart.
8. I **Brasilien** viser den officielle prognose en rekordstor produktion i 2021/22 på 114,6 mio. ton trods en vis bekymring for tørre forhold. 85 % af den første majsafgrøde er blevet høstet, mens slåningen af den anden afgrøde (safrinha) lige er begyndt. Som følge af den fremskredne høst forventes de tilgængelige mængder til eksport at stige kraftigt fra juli og fremefter.
9. **Prisudviklingen** for korn blev igen mere ustabil, navnlig for hvede. Efter Indiens eksportforbud for hvede tog priserne et nyt højdespring, hvilket gav anledning til yderligere bekymringer som følge af dårlige afgrødebetingelser og høstforsinkelser i USA. Priserne begyndte derefter at falde som reaktion på rygterne/håbet om, at der ville blive åbnet en ny søkorridor for ukrainsk korneksport, udsigterne til en rekordstor hvedehøst i Rusland og frygten for en økonomisk afmatning, der ville forringe efterspørgslen. Indtjeningen på terminsmarkederne efter de seneste opture bidrog til det nedadgående pres.

10. For at vurdere situationen på en mere omfattende måde er det vigtigt at være bevidst om de foranstaltninger, som Kommissionen allerede har foreslået og vedtaget for at støtte landbrugssektoren og bidrage til at opfylde EU's rolle som global fødevarerleverandør, som fortsat er fuldt engageret i den grønne omstilling. De blev for størstedelens vedkommende annonceret i Kommissionens meddelelse "Beskyttelse af fødevarerikigheden og styrkelse af fødevarerikighedens modstandsdygtighed", som blev vedtaget den 23. marts 2022 (COM(2022) 133 final), og er sammenfattet nedenfor:
- i) en støttepakke på 500 mio. EUR, som skal tilvejebringes ved bl.a. at gøre brug af krisereserven, for at støtte de producenter, der er hårdest ramt af de alvorlige konsekvenser af krigen i Ukraine. Medlemsstaterne kan på grundlag heraf yde supplerende finansiel støtte til landbrugere for at bidrage til den globale fødevarerikighed eller afhjælpe markedsforstyrrelser som følge af højere inputomkostninger eller handelsrestriktioner
 - ii) større forskud på direkte betalinger og areal- og dyrerelaterede foranstaltninger til udvikling af landdistrikterne for landbrugerne fra den 16. oktober 2022
 - iii) markedsstøtteforanstaltninger for at støtte markedet for svinekød i lyset af den særligt vanskelige situation i sektoren
 - iv) en ekstraordinær og midlertidig undtagelse for at give lov til at producere en hvilken som helst fødevarer- eller foderafgrøde på braklagt jord, samtidig med at det fulde niveau for den grønne betaling opretholdes for landbrugerne. Dette vil øge EU's produktionskapacitet på trods af den begrænsede tilgængelighed af frugtbar jord
 - v) Kommissionen har foreslået nye selvstændige midlertidige rammebestemmelser for krisestøtte, som også omfatter landbrugere, gødningsproducenter og fiskerisektoren. Dette vil gøre det muligt at yde statsstøtte til landbrugere, der er berørt af væsentligt højere inputomkostninger. Gødningspriserne og forsyningen til landbrugerne vil blive overvåget for at sikre, at udsigterne for EU-høsten ikke bringes i fare
 - vi) for at imødegå risikoen for mangel på foder og øge importleverancerne, navnlig for majs, udstak Kommissionen retningslinjer til medlemsstaterne om anvendelsen af artikel 18, stk. 4, i forordning (EF) nr. 396/2005 med henblik på en hurtig fastsættelse af en midlertidig national maksimalgrænseværdi, hvor det er berettiget, uden at underminere vores sikkerhedsstandarder

- vii) den 20. maj vedtog Europa-Kommissionen en afgørelse om at indsamle månedlige data om lagerbeholdningerne i EU for korn, oliefrø og ris. Dette er en direkte opfølgning på meddelelsen med titlen "Beskyttelse af fødevarerikkerheden og styrkelse af fødevarerystemernes modstandsdygtighed", som blev fremlagt den 23. marts. Målet hermed er bedre at kunne overvåge lagerbeholdningerne i den aktuelle situation med høje priser og opfattelsen af, at der er usikkerhed om forsyningerne
- viii) den 20. maj 2022 foreslog Kommissionen en ny ekstraordinær og midlertidig foranstaltning inden for rammerne af forordningen om udvikling af landdistrikterne, som giver medlemsstaterne mulighed for at anvende op til 5 % af deres ELFUL-tildelinger for 2021 og 2022 til at kompensere de landbrugere og/eller små og mellemstore landbrugsvirksomheder (SMV'er), der er hårdest ramt af denne krise
- ix) den 2. juni offentliggjorde Europa-Kommissionen en forordning om omfordeling af EU-støtte under EU's skoleordning for at tilgodese fordrevne ukrainske børn, der er indskrevet på skoler i EU. Ved forordningen opfordres medlemsstaterne til at evaluere deres anmodninger om EU-støtte for næste skoleår, der løber fra den 1. august 2022 til den 31. juli 2023, i lyset af den hidtil usete situation, der kræver solidaritet for at lette byrden for dem i frontlinjen, der skal tage hånd om de fordrevne ukrainske børn
- x) i erkendelse af, at den russiske invasion af Ukraine kan få konsekvenser for programmeringen af den fremtidige fælles landbrugspolitik, blev medlemsstaterne desuden opfordret til at overveje behovet for at tage nogle af deres oprindelige forslag til strategiske planer under den fælles landbrugspolitik op til fornyet overvejelse. Der kunne navnlig være mulighed for at styrke de elementer i planerne, der sigter mod at styrke sektorens modstandsdygtighed. Navnlig opfordres medlemsstaterne indtrængende til at revidere deres strategiske planer under den fælles landbrugspolitik med henblik på at støtte landbrugerne i at indføre metoder, der optimerer effekten af gødning og dermed reducerer anvendelsen heraf. Dette kan navnlig opnås ved hjælp af præcisionslandbrug, men økologisk landbrug, agroøkologi og en mere effektiv anvendelse på grundlag af rådgivning og uddannelse i næringsstofforvaltning spiller også en vigtig rolle. Medlemsstaterne bør udnytte mulighederne i deres strategiske planer fuldt ud i denne henseende, ligesom de bør optimere og reducere brugen af andre input såsom antibiotika og pesticider og engagere sig i kulstofbindende dyrkning.

11. På grundlag af ovenstående oplysninger og de seneste retningslinjer fra Det Europæiske Råd opfordres ministrene afslutningsvis til at fremsætte kommentarer om eventuelle fremtidige foranstaltninger, der kan lette den nuværende situation på europæisk og globalt plan, og fremlægge eventuelle yderligere oplysninger, som de finder relevante.
-